

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 710/2013-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. decembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti V., Cyprus, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. A. V., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. A. V., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. Er 1967/99, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti V. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. augusta 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti V., Cyprus (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. A. V., s. r. o., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v

primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Levice (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Er 1967/99 (ďalej aj „namietané konanie“).

Z obsahu sťažnosti a vyžiadaného spisu okresného súdu vyplýva, že sťažovateľka bola ako záložná veriteľka účastníčkou exekučného konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. Er 1967/99 v štádiu rozhodovania o rozvrhu výťažku exekučnej dražby.

Exekučné konanie bolo vedené okresným súdom pod sp. zn. Er 1967/99 v prospech oprávneného M. S. S., ktorý časť svojej pohľadávky v priebehu konania postúpil Ing. R. V., proti povinným: 1. spoločnosti L., spol. s r. o., a 2. R. K.

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza *„chronologicky usporiadané súdne rozhodnutia vydané v tomto exekučnom konaní, ako aj právne úkony vykonané súdnym exekútorom, ktoré mali pre priebeh konania zásadný význam:*

a) Uznesením zo dňa 27. 08. 2001 Okresný súd v Leviciach schválil príklep, udelený súdnym exekútorom na dražbe nehnuteľností povinného 1/.

b) Dňa 27. 11. 2001 vykonal súdny exekútor rozvrhové pojednávanie; uznesením zo dňa 02. 09. 2002 Okresný súd Levice vyhovel námietkam oprávneného aj sťažovateľa (v postavení záložného veriteľa) a v poradí prvý rozvrh výťažku z dražby nehnuteľností neschválil.

c) Dňa 27. 09. 2002 vykonal súdny exekútor druhé rozvrhové pojednávanie, na ktorom proti rozvrhu sťažovateľ opakovane vzniesol námietky; uznesením zo dňa 28. 11. 2002 Okresný súd Levice v poradí druhý rozvrh výťažku z dražby nehnuteľností schválil a námietky sťažovateľa v postavení záložného veriteľa zamietol.

d) Sťažovateľ podal proti uzneseniu o schválení rozvrhu v zákonnej lehote dňa 23. 12. 2002 odvolanie.

e) Dňa 10. 12. 2002 súdny exekútor vydal oprávnenému v hotovosti sumu 5.259.662.- Sk, a to bez toho, aby mal k dispozícii právoplatné rozhodnutie o schválení rozvrhu.

f) Dňa 21. 12. 2004 Krajský súd v Nitre odvolaním napadnuté uznesenie Okresného súdu v Leviciach zo dňa 28. 11. 2002 zrušil a vrátil vec Okresnému súdu v Leviciach na

d'alsie konanie. Prvostupňovému súdu uložil povinnosť vysporiadať sa s otázkou účastníkov konania a potom o rozvrhu výťažku znovu rozhodnúť.

g) Dňa 20. 05. 2005 doručil súdny exekútor Okresnému súdu v Leviciach návrh oprávnených na zastavenie exekúcie.

h) Okresný sud v Leviciach uznesením zo dňa 23. 08. 2005 exekučné konanie zastavil bez toho, aby právoplatne rozhodol o výťažku z dražby nehnuteľností povinného a trovách exekúcie.

i) Dňa 20. 10. 2005 podal sťažovateľ odvolanie proti uzneseniu o zastavení exekúcie zo dňa 23. 08. 2005. Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 31. 01. 2006 odvolanie sťažovateľa odmietol z dôvodu neprípustnosti.

j) Podnet sťažovateľa zo dňa 28. 08. 2006 adresovaný generálnemu prokurátorovi na podanie mimoriadneho dovolania generálny prokurátor rovnako z dôvodu neprípustnosti podaním zo dňa 05. 09. 2006 odložil.

k) Uznesenie Okresného súdu Levice zo dňa 23. 08. 2005, ktorým súd exekučné konanie vedené pod sp. zn. Er 1967/99 zastavil, nadobudlo právoplatnosť dňa 17. 11. 2005.“.

Podľa názoru sťažovateľky okresný súd „bol povinný rozhodnúť o rozdelení výťažku z dražby nehnuteľností právoplatným rozvrhovým uznesením pred tým, ako exekučné konanie zastavil, nakoľko svojim konaním spôsobil protiprávny stav, kedy nehnuteľnosti, zabezpečujúce pohľadávku sťažovateľa, boli v exekučnom konaní speňažené, avšak súd o nároku na výťažok zo speňaženia založenej veci nerozhodol... Nečinnosťou Okresného súdu Levice vo veci vydania rozhodnutia o rozvrhu výťažku z predaja nehnuteľností v exekučnom konaní Er 1967/99, EX 565/99 je porušené právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľka žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa, spoločnosti V., na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o

ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Levice porušené bolo.

2. Okresnému súdu Levice prikazuje rozhodnúť o rozvrhu výťažku zo speňaženia nehnuteľností v exekučnom konaní Er 1967/99, EX 565/99 bez zbytočných prieťahov.

3. Spoločnosti V. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 Eur, ktoré je Okresný súd Levice povinný vyplatiť mu v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. Spoločnosti V. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 332,33 Eur, ktoré je Okresný súd Levice povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu Advokátska kancelária JUDr. A. V., s. r. o. do troch dní od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľka namieta, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Er 1967/99 došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a tiež právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom okresného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd si v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti vyžiadal spis okresného súdu sp. zn. Er 1967/99 a zistil tieto relevantné skutočnosti:

Okresný súd viedol pod sp. zn. Er 1967/99 exekučné konanie v prospech oprávneného M. S. S., ktorý časť svojej pohľadávky v priebehu konania postúpil Ing. R. V., proti povinným: 1. spoločnosti L., spol. s r. o., a 2. R. K. V napadnutom konaní bola exekúcia vykonávaná spôsobom predaja nehnuteľností na dražbe.

Po schválení príklepu okresným súdom vykonal súdny exekútor dve rozvrhové pojednávania, pričom prvý rozvrh výťažku z dražby nehnuteľností okresný súd neschválil

(vyhoveli námietkam oprávneného i sťažovateľa) a následne uznesením sp. zn. Er 1967/99 z 28. novembra 2002 schválil v poradí druhý rozvrh výťažku dražby nehnuteľnosti s tým, že námietky sťažovateľa zamietol.

Sťažovateľ podal 23. decembra 2002 proti uzneseniu o schválení rozvrhu výťažku dražby odvolanie.

Súdny exekútor poukázal v lehote v zmysle § 165 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) výťažok z dražby oprávnenému, ktorý ho 10. decembra 2002 prevzal.

Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením č. k. 8 CoE 103/2004-318 z 21. decembra 2004 napadnuté uznesenie okresného súdu v časti výroku o schválení rozvrhu výťažku z dražby zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení odvolací súd okrem iného uviedol, že okresný súd sa musí po vrátení veci predovšetkým vysporiadať s otázkou okruhu účastníkov exekučného konania a až potom rozhodnúť vo veci, súc viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Dňa 20. mája 2005 bol okresnému súdu doručený návrh oprávnených na zastavenie exekúcie.

Okresný súd uznesením č. k. Er 1967/99-352 z 23. augusta 2005 zastavil exekúciu v zmysle § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 7. novembra 2005.

Proti rozhodnutiu o zastavení exekúcie podala sťažovateľka 20. októbra 2005 odvolanie, ktoré krajský súd uznesením č. k. 5 CoE 83/2005-386 z 31. januára 2006 odmietol.

Keďže okresný súd dosiaľ právoplatne nerozhodol o rozvrhu výťažku z dražby, spôsobuje tým podľa názoru sťažovateľky prietahy v konaní a porušuje jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľka poukazuje na názor právnej teórie (vyskytujúci sa však aj v aplikačnej praxi), podľa ktorého exekúcia v štádiu, keď sa uskutočňuje rozvrh výťažku predanej veci,

už nemá charakter sporového konania, ale charakter konania nesporového a ak súd v tomto štádiu exekúciu zastaví, pokračuje sa napriek jej zastaveniu vo vykonávaní úkonov smerujúcich k rozvrhu výťažku, pričom zástancovia tohto právneho názoru uvádzajú i výnimky (napr. zastavenie exekúcie z dôvodu vyhlásenia konkurzu, resp. povolenia reštrukturalizácie).

Podľa názoru ústavného súdu je možné argumentáciu sťažovateľky o nesporovom charaktere konania v štádiu rozhodovania exekučného súdu o rozvrhu výťažku akceptovať, avšak iba v prípadoch, keď po zastavení exekúcie zostane reálne na účte súdneho exekútora nerozdelený výťažok z exekučnej dražby.

V zmysle § 165 ods. 1 Exekučného poriadku po schválení rozvrhu výťažku a po úplnom zaplatení najvyššieho podania poukáže súdny exekútor do siedmich dní oprávneným osobám prikázané sumy s výnimkou prípadov, o ktorých prebieha konanie o zapretie prihlásenej pohľadávky.

Podľa § 61 Exekučného poriadku navrátenie do predošlého stavu je v exekučnom konaní vylúčené.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že i keď rozhodnutie okresného súdu, ktorým rozhodol o rozvrhu výťažku, bolo odvolacím súdom neskôr zrušené, stalo sa tak až potom, čo súdny exekútor poukázal rozvrh výťažku oprávnenému v lehote, tak ako mu to ustanovuje zákon. V exekučnom konaní platí zásada zákazu návratu do pôvodného stavu (*restitutio in integrum*). V prípade, že dôjde k vykonaniu exekúcie, hoci sa neskôr ukáže, že exekúcia nemala byť vykonaná, nemožno už vykonaný exekučný úkon zrušiť. Rozvrh výťažku bol teda „*de facto*“ poukázaný oprávnenému, ktorý následne požiadal exekučný súd o zastavenie exekúcie.

Podľa § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak zastavenie navrhol ten, kto navrhol jej vykonanie.

Podľa názoru ústavného súdu s poukázaním i na znenie § 61 Exekučného poriadku predmet konania o rozvrhu výťažku zanikol (vydaním oprávnenému), teda nemožno v konaní o rozvrhu výťažku pokračovať. V napadnutom exekučnom konaní preto nemožno použiť právny názor týkajúci sa rozhodovania exekučného súdu po právoplatnom zastavení konania o výťažku z dražby.

V čase, keď bola sťažnosť sťažovateľky doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu, pretože exekúcia bola právoplatne zastavená a výťažok z dražby bol poukázaný oprávnenému, čo v súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti pre zjavnú neopodstatnenosť.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľky po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2013